

Középkori egyetemes történelem 1. OTR1007 (elmélet és gyakorlat)

(2023/24. tanév 1. félév))

Tantárgyi tematika és félévi követelményrendszer

A féléves tematika:

Az elmélet tananyaga:

1. A középkor kultúrtörténeti és történeti értelmezései, Ch. Cellarius középkor koncepciója (313-1453).
2. A középkor (IV. - XV. század) szakaszolása, az egyes szakaszok jellemzői.
3. A Római Birodalom válsága és átmeneti konszolidációja, a germán hadi királyságok társadalmi-politikai struktúrája, a germán gazdaság sajátosságai, a germán királyságok kialakulása a Nyugatrómai Birodalom területén.
4. Az antik középkor gazdasága és társadalmi struktúrája, különös tekintettel a Meroving-kori frank királyságra, a kettős szerkezetű nagybirtok jellemzése.
5. A hűbériség kialakulása, jellemzői, a klasszikus hűbériség és a földesuraság, a hűbéri állam a Frank Birodalomban és utódállamaiban.
6. Az angolszász állam elleni második dán-norvég invázió (981-1016), Hódító Vilmos inváziós hadművelete, ennek előzményei és következményei.
7. Az 1000-1300 közötti hűbériség Európájának demográfiai helyzete, mezőgazdasága, az uradalom átalakulása, telepes mozgalmak az Elbától keletre. A Német Lovagrend baltikumi terjeszkedése és állama.
8. A középkori város, Európa urbanizációs övezetei és kereskedelmi rendszere.
9. A Cluny-i reformmozgalom, a pápaság és a császárság közötti ún. investitúra háború szakaszai és következményei (1075-1250)

A foglalkozáson történő részvétel: az előadások a képzés részét képezik, így az intézmény a hallgatóktól elvárja a részvételt az előadáson (TVSZ. 8.1.)

Félévi követelmény: kollokvium, a hallgató érdemjegye két, sikeres (nem elégtelen) jegy átlaga: a gyakorlaton szerzett érdemjegy + az elméleti tananyagból szerzett vizsgajegyének átlaga.

A. Az értékelés módja, ütemezése:

- A vizsga típusa: elmélet
- A kollokvium típusa: írásbeli
- Az írásbeli vizsga időpontja: 2023. október 16.

B. A vizsga témakörei: az előadások anyaga és a kötelező irodalom tananyagának ismerete.

Kötelező irodalom: Az arab birodalom a VII. - IX. században (Európa a korai középkorban. Angi János és Bárány Attila, Multiplex Média, Debrecen, 1997. 203-228. oldal). Csehország a középkorban (Európa az érett és a kései középkorban. Angi János és Barta János, Multiplex Média, Debrecen, 2001. 272-284. oldal).

Ajánlott irodalom:

1. Katus László: A középkor története. Pannonica – Rubicon, Bp. 2000.
2. Középkori egyetemes történeti szöveggyűjtemény (szerk. Sz. Jónás Ilona) Osiris, Bp. 1999.
3. Európa ezer éve I - II. (szerk. Klaniczay Gábor). Osiris, Bp. 2004.
4. Dixon, Philip: Britek, frankok, vikingek. Helikon, Bp. 1985.
5. Wood, Michel: A sötét középkor. A Brit – szigetek népeinek korai története. Alexandra, Pécs, 2007.
6. Papp Imre: Nagy Károly és kora. Csokonai K., Debrecen, 1997.
7. Graham – Campbell: A viking világ atlasza. Helikon, Bp., 1997.

Nyíregyháza, 2023. augusztus 28.

Dr. Aszalós Éva
főiskolai docens